

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Lege privind subvenționarea din fonduri publice a serviciilor sociale acordate de asociații, fundații și cultele recunoscute de lege

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Istoricul aplicării programului de subvenționare a asociațiilor și fundațiilor

Legea nr.34/1998 privind acordarea unor subvenții asociațiilor și fundațiilor române cu personalitate juridică care înființează și administrează unități de asistență socială a reprezentat primul instrument legal după 1989 prin care organizațiile neguvernamentale, în calitate de furnizori de servicii sociale, pot beneficia de fonduri publice pentru acoperirea cheltuielilor curente de funcționare a unităților de asistență socială pe care le înființează și le administrează. Promovarea legii a fost precedată de derularea proiectelor locale de servicii sociale care au reprezentat materializarea parteneriatului public-privat, proiecte finanțate în cadrul Programului UE PHARE SESAM, coordonat de Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS).

La acea dată, legislația privind serviciile sociale care reglementa responsabilitatea autorităților administrației publice locale în organizarea și acordarea acestora și posibilitatea încheierii de contracte sau de convenții de parteneriat cu furnizorii privați, în vederea dezvoltării serviciilor în funcție de nevoile identificate ale comunității, nu era încă elaborată. De asemenea, legislația privind administrația publică locală care recunoaște utilitatea publică a furnizorilor de servicii sociale privați și prevede posibilitatea încheierii de parteneriate cu organizațiile neguvernamentale, nu fusese încă revizuită.

Ulterior, în afară de promovarea reglementărilor din domeniul asistenței sociale și serviciilor sociale, au fost inițiate și alte instrumente legale prin care organizațiile neguvernamentale fără scop lucrativ pot primi finanțări nerambursabile pentru activități nonprofit de interes public – Legea nr.350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, posibilitatea inițierii programelor de interes național, etc. Astfel au fost diversificate opțiunile autorităților administrației publice locale, în calitate de autorități contractante/finanțatoare, de a susține financiar serviciile sociale acordate de furnizorii privați, în interesul comunității locale.

Potrivit evaluărilor referitoare la finanțarea sectorului neguvernamental, programul de subvenționare este unul dintre cele mai eficiente programe de finanțare, asigurând continuitate în funcționarea serviciilor sociale. De asemenea, în cei 12 ani de aplicare, programul a răspuns exigențelor impuse de respectarea principiilor de asigurare a transparenței, concurenței și accesului nediscriminatoriu la fonduri publice. Având în vedere cele menționate, programul de subvenționare este menținut ca formă de finanțare și în Legea asistenței sociale nr.292/2011.

În perioada 1998-2011 au beneficiat de subvenții de la bugetul de stat, anual, în medie un număr de 90 de asociații și fundații care au acordat servicii pentru aproximativ 10 mii de persoane beneficiare/an. Numărul mediu anual al unităților de asistență socială subvenționate a fost de aproximativ 200 - centre rezidențiale, centre de zi, unități de asistență socială la domiciliu, adăposturi de noapte etc.

În aceeași perioadă, de la bugetele locale (14 județe) au beneficiat de subvenții în medie 26 de asociații și fundații pe an, suma totală alocată în cei 12 ani fiind de 14,8 milioane lei, față de 109,6 milioane lei alocate de la bugetul de stat.

Situația serviciilor sociale în comunitățile rurale

Aproximativ 20% dintre unitățile de asistență socială pentru care se acordă subvenții de la bugetul de stat, în anul 2011, în baza Legii nr.34/1998, sunt situate în localități rurale.

Dacă aproape jumătate din populație are rezidență în mediul rural și dacă numai 20% din serviciile sociale sunt acordate în aceste localități, coroborat cu faptul că nivelul de dezvoltare socio-economică este mai scăzut în mediul rural decât în cel urban (ceea ce ar trebui să presupună o ofertă mai mare de servicii, după criteriul *nevoile sociale*), constatăm o inechitate în accesul la servicii sociale între cele două populații. Mai mult decât atât, în procentul celor 20% sunt incluse în special serviciile publice de asistență socială, constituite în cea mai mare parte dintr-o persoană desemnată cu funcția de acordare a serviciilor sociale primare (informare, prevenire, evaluare, etc.), serviciile specializate fiind reprezentate într-un număr foarte redus.

În prezent, Legea asistenței sociale reglementează contractarea serviciilor sociale, respectiv încheierea contractelor de achiziție a serviciilor sociale de la furnizorii privați, de către autoritățile administrației publice locale, în scopul dezvoltării pieței mixte de servicii sociale, precum și creșterii calității și eficienței acesteia. Având în vedere însă eficiența programului de subvenționare și necesitatea asigurării continuității serviciilor sociale pentru perioada în care se va trece la contractarea acestora cu furnizorii privați, subvenționarea este menținută ca formă de finanțare, reglementarea acesteia realizându-se conform prevederilor art.139 din Legea asistenței sociale nr.292/2011.

2. Schimbări preconizate

Conform noilor reglementări în domeniul asistenței sociale, furnizorii privați de servicii sociale nu mai sunt doar potențiali beneficiari de finanțări sporadice din bugetele locale, ci parteneri în asigurarea unei piețe mixte de servicii sociale la nivel local.

Reforma sistemului național de asistență socială are în vedere obligativitatea elaborării planurilor anuale de acțiune privind serviciile sociale, care cuprind inclusiv programul de contractare a serviciilor sociale cu furnizorii privați, programul de subvenționare, bugetul estimat, surse de finanțare etc.

Urmare a experienței dobândite prin aplicarea, de peste 12 ani, a programului de subvenționare, este de așteptat ca autoritățile administrației publice locale să aibă capacitatea de a gestiona organizarea, acordarea și finanțarea serviciilor sociale, inclusiv prin valorificarea potențialului furnizorilor privați de servicii sociale din respectiva comunitate. Totodată, este cunoscută lipsa resurselor umane calificate și existența unor resurse financiare limitate la nivelul comunităților rurale, precum și dezvoltarea inechitabilă la nivel național a serviciilor sociale.

În aceste condiții, prin prezentul proiect de lege se stabilește acordarea de subvenții din bugetele locale și bugetul de stat pe baza unor priorități înscrise în propriile programe de subvenționare. Astfel, din bugetele locale se pot acorda subvenții pentru asigurarea continuității serviciilor sociale prin acoperirea cheltuielilor curente de funcționare, în timp ce, de la bugetul de stat, subvențiile se acordă doar pentru funcționarea serviciilor sociale numai în comunitățile rurale, precum și pentru funcționarea serviciilor sociale nou înființate, în primii trei ani de activitate, în comunitățile în care tipul respectiv de servicii nu există. În scopul creșterii calității serviciilor sociale, subvenția de la bugetul de stat este utilizată doar pentru acoperirea cheltuielilor cu salarizarea personalului de specialitate, în timp ce, de la bugetul local subvenția este acordată pentru acoperirea cheltuielilor curente de funcționare ale serviciilor sociale, în scopul creșterii calității serviciilor sociale.

Totodată, procedura de subvenționare reglementată prin prezentul proiectul de lege propune un nivel maxim de subvenționare ce nu poate depăși 50% din costul standard/beneficiar/tip de serviciu stabilit conform legii, atât în cazul subvențiilor de la bugetul de stat, cât și pentru subvențiile acordate de la bugetul local.

De asemenea, în vederea asigurării principiului concurenței în alocarea fondurilor publice și valorificării potențialului cultelor, în calitatea acestora de furnizori de servicii sociale recunoscută atât prin Legea asistenței sociale, cât și prin Legea nr.489/2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, proiectul de lege propune subvenționarea nu numai a asociațiilor și fundațiilor, ci și a cultelor recunoscute de lege. La nivelul anului 2010, în Registrul electronic al serviciilor sociale ținut pe site-ul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale figurează un număr de 101 unități de cult/culte religioase, ceea ce reprezintă 3,7% dintr-un număr total de 2681 de furnizori acreditați.

Prezentul act normativ, elaborat în temeiul art. 139 alin.(2) din Legea asistenței sociale nr.292/2011, reprezintă o lege specială prin care se propune ca subvenționarea serviciilor sociale să fie realizată în baza unei proceduri de evaluare și selecție care respectă principiile concurenței, eficienței și transparenței în alocarea fondurilor publice.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect

1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect

3. Impact social

Reglementările cuprinse în proiectul de act normativ vor asigura:

- Utilizarea mai eficientă a fondurilor de la bugetul de stat destinate subvenționării furnizorilor privați prin alocarea ținută către comunitățile rurale unde se constată un deficit de servicii sociale, precum și pentru serviciile nou înființate în scopul încurajării creării unei rețele naționale de servicii sociale;
- Creșterea gradului de ocupare cu personal de specialitate în sistemul privat de

servicii sociale;

- Creșterea calității serviciilor acordate de furnizorii privați prin încurajarea angajării personalului de specialitate;
- Valorificarea potențialului organizațiilor neguvernamentale și al cultelor în dezvoltarea serviciilor sociale și reducerea cheltuielilor din fonduri publice, subvenția reprezentând doar maxim.50% din costul standard /beneficiar/tip de serviciu;
- Responsabilizarea furnizorilor privați de servicii sociale în asigurarea unui management eficient și utilizarea celorlalte posibilități de constituire a veniturilor proprii permise de lege (activități economice directe, contribuții ale beneficiarilor, sponsorizări, donații etc.);

Responsabilizarea autorităților administrației publice locale în ce privește asigurarea serviciilor sociale necesare soluționării nevoilor sociale ale membrilor din fiecare comunitate, în conformitate cu prevederile Legii asistenței sociale nr.292/2011.

4. Impact asupra mediului

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit iii. TVA b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii iii. asistență socială b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii						

iii. asistență socială						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

Alte informații

Este de așteptat ca cel puțin o sumă de 25.000 mii lei care era acordată anual din bugetul de stat pentru subvenționarea asociațiilor și fundațiilor să se regăsească în bugetele locale care vor prelua subvenționarea asociațiilor și fundațiilor subvenționate în prezent de la bugetul de stat. Aceste sume vor fi necesare autorităților administrației publice locale cel puțin în primul an de aplicare a prevederilor prezentei legi.

Pentru subvențiile din bugetul MMFPS se estimează o sumă de aprox. 10.000 mii lei în vederea subvenționării serviciilor sociale din mediul rural și aprox. 5000 mii lei pentru subvenționarea serviciilor nou înființate.

Pentru anul 2012, de la bugetul de stat este alocată în bugetul MMFPS pentru derularea programului de subvenționare suma de 30.836 mii lei.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;

b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

După aprobarea legii, se elaborează Hotărârea Guvernului privind aprobarea normelor metodologice de aplicare a legii.

Pentru implementarea programului de subvenționare de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, se elaborează anual ordin al ministrului muncii, familiei și protecției sociale pentru aprobarea programului de subvenționare.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
6. Alte informații
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ prezentat a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr.52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice în data de 9 decembrie 2011 și 22 iulie 2012.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Au fost invitate organizațiile neguvernamentale care au solicitat organizarea de dezbateri publice și care au formulat observații și propuneri, precum și reprezentanții furnizorilor publici și privați de servicii sociale.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. Proiectul de act normativ a fost transmis spre consultare Federației Autorităților Locale din România, Asociației Municipiilor din România, Asociației Orașelor din România, Asociației Comunelor din România și Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România, nefiind primit nici un punct de vedere în termenul prevăzut de Hotărârea Guvernului nr.521/2005.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 1024/2012.
6. Alte informații

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

3. Alte informații

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU
VICTOR VIOREL PONTA

